

ไร่กาแฟออร์แกนิก+ไอที @บ้านขุนลาว

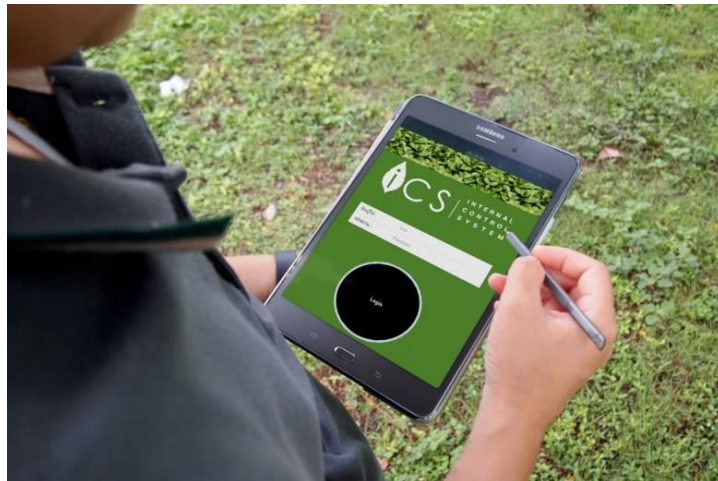
บ๊ชชี่บล็อก

ห่างไกลจากตัวอำเภอเมืองเชียงรายมากกว่า 100 กิโลเมตร สึกเข้าไปในหุบเขา อุทยานแห่งชาติขุนแจ ต.แม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า มีหมู่บ้านเล็กๆ ขนาด 321 ครัวเรือน ชื่อว่า "บ้านขุนลาว" ซึ่งเป็นหนึ่งในจุดปักหมุดในการลงพื้นที่ของเจ้ากระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอี) ก่อนการเข้าร่วม ประชุมกรม.สัจจรครั้งล่าสุด ณ จ.เชียงราย เมื่อปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา

หนึ่งในเหตุผลที่ **ดร.พีเชษฐ ดุรงค์ควาโรจน์** รมว.กระทรวงดิจิทัลฯ เลือกหมู่บ้านขุนลาวไว้ในแผนการเดินทางตรวจราชการครั้งนี้ ก็คือเป็นพื้นที่ซึ่งมีการติดตั้งโครงการเน็ตประชารัฐ เพื่อลด ช่องว่างในการเข้าถึงดิจิทัลให้แก่คนในพื้นที่ห่างไกล ที่สำคัญยังมองเห็นโอกาสที่โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่กับกิจการของวิสาหกิจชุมชนกาแฟอินทรีย์รักษาป่า ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการผลิต ส่งเสริมความยั่งยืนและสร้างความมีส่วนร่วมของชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ

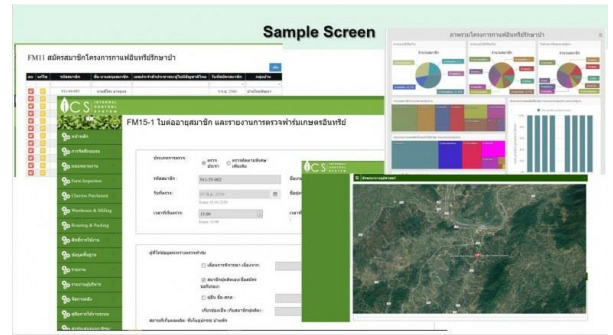
การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในโครงการนี้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนของรัฐบาลในการสร้างความตระหนักให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ซึ่งหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงดิจิทัลฯ คือการสร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงและเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยี เพื่อประชาชนทุกกลุ่มจะสามารถได้รับโอกาส เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกรผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ โดยเพิ่ม ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

"อภิรุณ คำปิ่นคำ" ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 ซึ่งก่อนหน้านี้เป็นที่รู้จักของนักเดินทางที่ตามรอยกาแฟอออร์แกนิก ซึ่งได้รับรางวัล การันตีว่าเป็นกาแฟอินทรีย์ชนะเลิศระดับประเทศประจำปี 2556/2557 เข้าไปถึงร้านกาแฟ Mivana Organic Forest Coffee กลางหุบเขา ว่าเป็นบาริสต้าอันดับ1 ของชมรมกาแฟบ้านขุนลาว บอกว่าปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนกาแฟอินทรีย์รักษาป่า มีพื้นที่ปลูกกาแฟอินทรีย์ทั้งหมด 9,141 ไร่ มีสมาชิกในส่วนของหมู่ 7 เข้าร่วมแล้ว 43 ครัวเรือน จาก 176 ครัวเรือน ที่ผ่านมามีผลผลิตกาแฟรวมกันสูงถึง 40 ตันกะลา และร่วมกันดูแลฟื้นป่าในสวนกาแฟราว 1,200 ไร่ ซึ่งถือเป็นป่าต้นแม่ น้ำ 3 สาย

เติมเทคโนโลยีใส่แก้วกาแฟ(ป่า)

วิสาหกิจชุมชนกาแฟอินทรีย์รักษาป่า ได้รับการสนับสนุนแอปพลิเคชันการตรวจรับรองมาตรฐานภายใน Internal Control System (ICS) บนแพลตฟอร์มคลาวด์ "ไมโครซอฟท์ อาซัวร์" จากบริษัทไมโครซอฟท์ และ บิทามส์ โซลูชั่นส์ ช่วยพนักงานประหยัดระยะเวลา และขั้นตอนในการตรวจรับรองมาตรฐานอินทรีย์ของกระบวนการ และผลผลิต

กาแฟลงอย่างมาก เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบการตรวจสอบ

โอม ศิวะดิตต์ ผู้บริหารด้านนโยบายภาครัฐ บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด เล่าถึงการเข้าร่วมสนับสนุนโครงการกาแฟอินทรีย์รักษาป่าของบ้านขุนลาวว่า เมื่อปลายปี 2559-2560 ไมโครซอฟท์มีไอเดียโครงการ "คลาวด์สาธารณะเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Public Cloud for Public Good)" จึงคุยกับบริษัท บิทามส์ โซลูชั่นส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่มีการทำงาน ซีเอสอาร์อยู่แล้ว และทราบว่าได้คุยกับมูลนิธิสายใยแผ่นดินเรื่องออร์แกนิกอยู่ เพราะจะทำให้ชาวบ้านมีรายได้สูงขึ้น 15% เมื่อเทียบกับราคารับซื้อ กาแฟทั่วไป

อีกทั้งโครงการนี้ยังมีการปันเงินบางส่วนให้กลุ่มสมาชิกเพื่อพัฒนาชุมชนและสร้างประโยชน์อื่นๆ ตามมา ได้แก่ ด้านสุขภาพ ป่าต้นน้ำ ระบบนิเวศ เห็นได้ชัดที่บ้านขุนลาว ก็คือ ปลาบู่ทราย ซึ่งเป็นปลาพื้นถิ่นและหายากกลับมา หลังชาวบ้านที่นี้ร่วมกันปลูกกาแฟวิถีธรรมชาติ

โดยไมโครซอฟท์เข้ามาสนับสนุนระบบ คลาวด์ อาซัวร์ และแท็บเล็ต Surface Pro สำหรับเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพของแปลงกาแฟสมาชิกวิสาหกิจให้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดในการรับซื้อกาแฟออร์แกนิก กระบวนการจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดทำเป็นแอปพลิเคชัน ข้อมูลทั้งหมดวิ่งขึ้นไปบนคลาวด์

"แอปใช้งานได้ทั้งแบบออนไลน์และ ออฟไลน์ เน็ตประชารัฐเข้ามาช่วยตรงนี้ได้ เพราะถ้ามีอินเทอร์เน็ตทั่วถึงก็จะทำให้ที่ทำงานแบบ ออฟไลน์ สามารถส่งต่อไปที่ระบบส่วนกลางได้รวดเร็วขึ้น ผู้บริหารองค์กรมี dashboard ดูข้อมูลอายุและจำนวนต้นกาแฟในแต่ละแปลงของสมาชิก ก็จะสามารถประเมินผลผลิตได้"

นายสุชาติ อัมบุญธร ซีอีโอ บริษัท บิทามส์ โซลูชั่นส์ จำกัด กล่าวว่า โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำซีเอสอาร์ของบริษัทตามแนวคิดที่ต้องการ "สร้างโอกาสให้แก่คนชายขอบ" โดยเข้ามาสนับสนุนการพัฒนา ออกแบบและติดตั้งแอปพลิเคชัน Internal Control System (ICS) หรือการตรวจรับรองมาตรฐานภายในแบบครบวงจร รวมถึงการปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบ

แอปพลิเคชัน ICS ถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้ทั้งแบบออฟไลน์ซึ่งข้อมูลจะถูกเก็บไว้ในมือถือสมาร์ตโฟนหรือแท็บเล็ต และเมื่อออนไลน์ข้อมูลจะถูกส่งไปเก็บบนคลาวด์ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในครั้งนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและลดการใช้กระดาษในกระบวนการผลิตกาแฟตามมาตรฐาน IFOAM ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยสหพันธ์เกษตรกรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements - IFOAM) ซึ่งจะตรวจสอบย้อนกลับครอบคลุมตั้งแต่แปลงกาแฟอินทรีย์จนไปสิ้นสุดที่กระบวนการบรรจุภัณฑ์ จากความสำเร็จลดจำนวนเอกสารจาก 43 เอกสารเหลือ 22 เอกสาร และลดเวลาจาก 5 วัน เหลือ 74 นาที

"โครงการนี้คือหนึ่งในไฮไลต์ของการต่อยอดบทบาทสำคัญของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอี) ที่สามารถสัมผัสได้จริงในพื้นที่ด้วยคนในพื้นที่จริงๆ และเป็นส่วนผสมที่ลงตัวระหว่างประชาชนกับดิจิทัล ในวิถีไทย ซึ่งครอบคลุมทั้งอัตลักษณ์และการเกษตร"

กาแฟเปลี่ยนโลก (ให้ดีกว่าเดิม)

เดิมชาวบ้านส่วนใหญ่ของบ้านขุนลาว มีอาชีพหลักคือทำเกษตรไร่ชาอัสสัม สำหรับทำเมี่ยงอาหารกินเล่นพื้นถิ่นของภาคเหนือ แต่หลังจากมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการตรวจสอบคุณภาพกาแฟออร์แกนิก ซึ่งเป็นผลผลิตการเกษตรที่มีส่วนสำคัญในการร่วมรักษาพื้นที่ป่า อีกทั้งมีราคาสูง และการปลูกไม่ยุ่งยาก ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนมาปลูกกาแฟเป็นหลัก

เพราะหนึ่งในคุณลักษณะสำคัญของกาแฟออร์แกนิก นอกเหนือจากการปลอดสารเคมีในทุกกระบวนการแล้ว ก็คือต้องเป็นกาแฟที่ปลูกใต้ร่มไม้ และเสริมความหลากหลายด้วยการปลูกพืชชนิดอื่นๆ แซมไว้ในไร่กาแฟ โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่า สมาชิกร่วมกันรักษาป่าบ้านขุนลาว ต้องปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นๆ 50 ต้น/พื้นที่ ปลูกกาแฟ 1 ไร่ เพื่อเพิ่มความหลากหลาย

โครงการนี้ดำเนินการผลิตกาแฟอาราบิก้าด้วยระบบวนเกษตรอินทรีย์ เพื่อรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำและสิ่งแวดล้อม สร้างความยั่งยืนของชุมชนเกษตรกรในพื้นที่ป่าต้นน้ำและในภาพรวมทั้งโครงการครอบคลุมทุกหมู่บ้าน มีเกษตรกรเข้าร่วมแล้วไม่น้อยกว่า 350 ครอบครัว ใน 9 หมู่บ้าน ช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูป่ากว่า 8,000 ไร่ ใน 3 ป่าต้นน้ำของอุทยานขุนแจและลำน้ำกก โดยมีเป้าหมายขยายพื้นที่ให้ได้ 20,000 ไร่ ภายในปี 2568

ที่มา : หนังสือพิมพ์คมชัดลึก วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561